

Inspreektekst Water-Stop.NU AB WL woensdag 13 december 2023 15:00u

Water-Stop.NU is een stichting die zich richt op het helpen voorkomen van herhaling van de overstromingen en ander waterongemak in het Geulmondgebied. Het betrokken gebied is 5km lang en strekt zich van zuid naar noord uit van Meerssenhoven via Bunde Brommelen Geulle-beneden tot aan Broekhoven. Het ligt ingeklemd tussen de hellingen van het Bunderbos en de oostelijke dijk van het Julianakanaal. Een polder zonder voorzieningen. Het gaat om 3 à 400 huishoudens.

Tijdens de ramp van 2021 constateerden de bewoners van het gebied een bestuurlijke en veiligheidschaos. Er was geen planning en de veiligheidsnormen en -procedures waren voor bewoners afwezig danwel ondoorzichtig. In het naspeuren na de ramp van 2021 ontdekten we dat de veiligheidsnorm in o.a. ons gebied achterblijft bij de landelijke normen zoals vastgelegd in 2003.

Onze eerste vraag is of in 2021 überhaupt bij het Waterschap bekend was welke norm gold voor het Geulmondgebied en zoja, hoe geacteerd is om aan die norm te voldoen. Vanuit veiligheidsoogpunt willen we ook graag weten of er, zowel voor als na de ramp van 2021, de vraag is gesteld wat de plannen zijn ingeval de Geul overloopt en waar de bewoner deze kan vinden. Ook vragen we het Waterschap wat de argumenten zijn om van de norm van 1:100 af te wijken en willen we weten wat er sinds 2003 aan plannen is ontwikkeld om de normering op peil te brengen.

Wij leven in een badkuip en willen dat de veiligheidsnorm ook voor ons gebied naar tenminste 1:100 verhoogd wordt. Wij beseffen goed, dat er jaren van procedures overheen **kunnen** gaan voordat dit is geëffectueerd. Echter van een verhoging van het urgentiegevoel om zaken te versnellen is tot op heden niets zichtbaar. In de toekomstplannen van het Waterschap zien we slechts herhalingen uit 2019.

Na de ramp van 2021 bleek dat achterstallig onderhoud en onduidelijkheid over wie voor welk kunstwerk verantwoordelijk is, een rol heeft gespeeld in de mate van de omvang van de ramp. Wij willen als bewoners duidelijkheid hoe het veiligheidsniveau van de burger gewaarborgd wordt in een gebied waar twee waterbeheerders, twee gemeenten en inmiddels ook Staatsbosbeheer hun verantwoordelijkheden hebben. Er is onderhand genoeg gepraat over zelfredzaamheid van de bewoners. Het dedain waarmee getroffen deze

week, na twee en een half jaar, nog eens door een provinciale woordvoerder geadviseerd werd om stopcontacten hoger te plaatsen en een tegelvloer aan te leggen is stuitend. Wordt er bijvoorbeeld ook gekeken naar het waterbewustzijn bij ambtenaren die op het gebied van ruimtelijke ordening de burgers kunnen beschermen tegen hoogwater. Zo wordt het verhogen van een bouwpeil eerder esthetisch benaderd dan technisch als middel tegen wateroverlast.

Water-Stop.NU is betrokken bij diverse overleggen met gemeente en waterbeheerders. Het WRL programma gunt zichzelf een periode van 15 jaar. Maar Waterkerende middelen kunnen door bewoners slechts aangeschaft worden in functie van de beschermingsnorm tegen hoogwater. Bewoners willen geïnformeerd worden door het Waterschap wat **NU** hun crisisplannen zijn. Als er volgende week een code rood wordt afgegeven bij het waterpeil van Wijlre bijvoorbeeld, worden er dan pompen geplaatst? welke capaciteit hebben die? waar worden ze geplaatst? waar worden de mobiele dijken het eerst ingezet en hoe mobiel zijn deze? Verplaatsen ze mee met de hoogwaterstroom? Dit is slechts een greep uit vragen die leven bij de bewoners. Het antwoord is urgent noodzakelijk, zodat de bewoners hun zelfredzaamheid adaptief kunnen vergroten.

Water-Stop.NU heeft gelijksoortige pleidooien als vandaag neergelegd bij de diverse fracties binnen Provinciale Staten. Wij zijn van plan om ook met de fracties van het Waterschap contact te leggen.

Tot slot willen we onze waardering uitspreken voor de WL medewerkers in het veld die in juli 2021 hun uiterste best hebben gedaan om te redden wat er te redden viel. Het COT rapport doelt daar ook op maar verhuult daarmee dat er binnen het Waterschap systematische tekortkomingen zijn in de veiligheidscultuur.

P.S. n.a.v. de na-discussie: Na het debacle van het risico gestuurd onderhoud van de sifon bij Bunde hebben de bewoners van het Geulmondgebied 0,0 vertrouwen in risico gestuurde normering. Onze adviseurs noemen het een terminologie om niets te doen.